

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1310,IV-Rajd-Turystyczno-Historyczny-Szlakami-miejsc-pamieci-Slask-i-Zywiecczyzna-1939-1947.html>
19.03.2026, 21:17

IV Rajd Turystyczno-Historyczny „Szlakami miejsc pamięci – Śląsk i Żywiecczyzna 1939–1947” – Zwardoń – Wielka Racza – Przegibek – Rycerka Dolna, 30 maja – 1 czerwca 2007 r.

01.06.2007

Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach zorganizowało już po raz czwarty turystyczno-historyczny rajd górski „Szlakami miejsc pamięci – Śląsk i Żywiecczyzna 1939–1947”. Celem rajdu było zainteresowanie młodzieży szkolnej najnowszą historią Polski oraz kształtowanie poszanowania dla tradycji i kultury narodowej. Tematyką tegorocznego rajdu była historia kampanii wrześniowej 1939 r. oraz niepodległościowego podziemia zbrojnego w Polsce w latach 1939–1947, ze szczególnym uwzględnieniem Ziemi Żywieckiej i Śląska. W rajdzie wzięło udział 9 trzyosobowych reprezentacji szkół województwa śląskiego pod opieką nauczyciela (Zespół Szkół Nr 1 – Jastrzębie Zdrój, Zespół Szkół Gastronomicznych im. Gustawa Morcinka – Katowice, III LO im. Stefana Batorego – Chorzów, Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 3 – V LO – Rybnik, II LO im. Stanisława Wyspiańskiego – Będzin, Zespół Szkół – LO – Wojkowice, Zespół Szkół Nr 2 – Będzin, I LO im. Juliusza Słowackiego – Częstochowa, II LO im. Marii Konopnickiej – Katowice).

Rajd rozpoczął się w środę 30 maja 2007 r. w Zwardoniu, skąd pod opieką przewodnika grupa ruszyła szlakiem górskim w kierunku Wielkiej Raczy. Po blisko 5-godzinnej wędrówce uczestnicy rajdu dotarli do schroniska. Wieczorem wysłuchali wykładu dr. Tomasza Kurpiera (OBEP IPN Katowice) na temat działalności podziemia antykomunistycznego na terenie Żywiecczyny. Wspominając o ugrupowaniu kpt. Henryka Flamego „Bartka” (zwanego „Królem Podbeskidzia”) prelegent wskazał na znajdujący się ciągle w jadalni schroniska portret kpt. Plewy, który jako żołnierz WOP, wraz z dwoma swoimi podkomendnymi, zginął w walce z partyzantami „Bartka”. Z dużym zainteresowaniem uczniowie obejrzeni pokaz filmu propagandowo-instruktażowego z 1954 r. „W pościgu za bandą”, przeznaczonego dla żołnierzy Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

W drugim dniu rajdu zespoły ze swoimi opiekunami wyruszały kolejno co 5 minut na trasę w kierunku schroniska na Przegibku. Podczas blisko 3-godzinnego przemarszu uczniowie zatrzymywali się, by odpowiadać na pytania w konkursie historycznym. Po dotarciu do schroniska i obiedzie drużyny przystąpiły do konkurencji sprawnościowych: strzelania z broni pneumatycznej, rzutu granatem ćwiczebnym i biegu na orientację (przygotowaniem konkurencji zajęli się harcerze z Niezależnej Drużyny Harcerzy Starszych z Rybnika-Boguszowic). Dodatkową, niepunktowaną konkurencją było strzelanie z broni pneumatycznej przez nauczycieli opiekunów zespołów (zwycięzcą okazał się nauczyciel z LO z Wojkowic Michał Niedbała).

Po zakończeniu wszystkich konkurencji komisja konkursowa (w składzie: dr Adam Dziurok – przewodniczący, Ryszard Mozgol – sekretarz, dr Grzegorz Bębniak, Leszek Rysak – BEP Warszawa) uroczyście ogłosiła wyniki rajdu oraz wręczyła nagrody (plecaki, kubki termiczne, książki, mapy). Bezapelacyjnymi zwycięzcami okazali się uczniowie I LO im. Juliusza Słowackiego z Częstochowy, którzy wygrali wszystkie konkurencje sprawnościowe oraz konkurs historyczny (zespół w

składzie: Karol Borecki, Michał Rataj, Maciej Rakowski, opiekun: Elżbieta Szajbel). Drugie miejsce zajęła drużyna Zespołu Szkół Nr 2 w Będzinie w składzie: Mariusz Ćmakowski, Piotr Kozala, Adrian Kotuła (opiekun: Ewa Bargieła), a trzecie - uczniowie Zespołu Szkół Nr 1 w Jastrzębiu Zdroju (Katarzyna Abrahamczyk, Łukasz Kasza, Michał Kowalczyk, opiekun: Wojciech Marek).

Wieczorem, po wspólnym ognisku, w jadalni schroniska zorganizowano debatę historyczną na temat Września 1939 r. z udziałem dr. Grzegorza Bębniaka, Leszka Rysaka oraz dr. Adama Dziuroka (jako moderatora). Tematem przewodnim stało się porównanie obrony Warszawy oraz Katowic w 1939 roku. Wskazywano m.in. na miejsce tych miast w planach strategicznych obrony czy różnice w zaangażowaniu sił i środków przy ich zdobywaniu przez wojska niemieckie. Późnym wieczorem uczestnicy rajdu udali się z pochodniami na pobliską górę - Będoszkę Wielką, gdzie boguszowiccy harcerze zaprezentowali specjalny pokaz ogniowy.

W ostatnim dniu rajdu uczestnicy zeszli zielonym szlakiem z Przegibka do stacji PKP w Rycerze Dolnej.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Konkurs historyczny

Przed konkurencjami sprawnościowymi

Strzelanie

Strzelanie